

AGRARIËRS

NIEUWSBRIEF VOOR AGRARIËRS IN DE NOORDOOSTPOLDER EN ZUIDELIJK EN OOSTELIJK FLEVOLAND

SCHOON ERF, SCHONE SLOOT!

In bloembollenteeltgebieden meet Waterschap Zuiderzeeland nog te veel normoverschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater. Uit onderzoek is gebleken dat erfemissies een belangrijke bron zijn. In Noord-Holland hebben bloembollentelers de afgelopen jaren meegedaan aan het project 'Schoon erf, schone sloot!'. De KAVB wil dit project landelijk gaan uitrollen en in het najaar van 2015 heeft een Flevolands bloembollenbedrijf alvast ervaring opgedaan.

Rol waterschap en provincie Bolontsmetting centraal

In het project 'Schoon erf, schone sloot!' staat de bolontsmetting centraal. Het waterschap bemonstert het afspoelende regenwater van het erf één of meerdere keren tijdens het ontsmettingsseizoen. Hiermee wordt de erfemissie inzichtelijk gemaakt en de toezichthouder van het waterschap bespreekt samen met de bloembollenteler en de teeltadviseur de resultaten. Deze resultaten worden niet gebruikt voor handhaving. Vervolgens worden mogelijke oplossingen besproken en is het aan de bloembollenteler om

maatregelen te gaan nemen. Het effect hiervan wordt in het volgende ontsmettingsseizoen gemeten.

Ervaringen in Noord-Holland

In het begin moesten bloembollentelers en toezichthouders wennen aan deze manier van samenwerking. De toezichthouder treedt namelijk niet als controleur maar eigenlijk als adviseur op. Vooraf zijn hierover duidelijke afspraken gemaakt in het project. Alleen bij verwijtbare en moedwillige lozingen wordt handhavend opgetreden. In het project in Noord-Holland is dat tot nu toe niet nodig geweest.

Uit de resultaten in Noord-Holland is gebleken dat in het erfafspoelwater (zeer) hoge concentraties aan gewasbeschermingsmiddelen zitten. De bloembollentelers hadden dit niet verwacht, want het water zag er visueel schoon uit. Nadeel van gewasbeschermingsmiddelen is dat deze vaak niet zichtbaar zijn in het water. Vervolgens hebben de bloembollentelers maatregelen genomen, afgestemd op de omstandigheden op hun eigen bedrijf. In de volgende twee ontsmettingsseizoenen was een duidelijke afname van gewasbeschermingsmiddelen in het erfafspoelwater zichtbaar. Eenvoudige maatregelen bleken (zeer) effectief te zijn. Alle betrokkenen, zowel bij het waterschap als uit de sector, zijn zeer positief over de resultaten van het project en over de wijze van samenwerking.

Uitrol in Flevoland

Momenteel zijn de KAVB en Waterschap Zuiderzeeland met elkaar in gesprek om het succesvolle project ook in Flevoland te gaan uitrollen. Binnen dit project gaan bloembollentelers, teeltadviseurs en toezichthouders van het waterschap samenwerken. Het is de bedoeling dat in het najaar van 2016 een groep van ongeveer 10 bloembollentelers gaat starten. In de jaren erna zullen ook de overige bloembollentelers in Flevoland worden benaderd. ■

U kunt zich voor het project aanmelden door contact op te nemen met de KAVB op telefoonnummer 0252 - 536 950 of door een e-mail te sturen naar: kavb@kavb.nl.

VULLEN EN STALLEN SPUITMACHINE

In Flevoland zijn veel activiteiten met gewasbeschermingsmiddelen en daarom is dit een belangrijk speerpunt voor Waterschap Zuiderzeeland en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Vandaar dat u hierop kunt worden gecontroleerd als u met de spuitmachine op het perceel of op het erf aan het werk bent. Medewerkers van het waterschap en de NVWA merken tijdens controles dat diverse agrariërs niet goed op de hoogte zijn van de milieuregels voor het vullen en stallen van de spuitmachine. Wij leggen deze regels van het Activiteitenbesluit graag aan u uit.

Vullen spuitmachine

Als u water uit de sloot, tocht of vaart gebruikt voor de bespuitingen, dan moet er in de vulleiding op uw spuitmachine een terugslagklep zitten. Meestal bestaat dit uit een klep- of balconstructie. Deze voorziening heeft tot doel om te voorkomen dat er spuitvloeistof het oppervlaktewater instroomt. Informeer bij het landbouwmechanisatiebedrijf als u twijfelt of u een terugslagklep op uw spuitmachine heeft. Een alternatief voor de terugslagklep is om gebruik te maken van een tussenopslag, bijvoorbeeld een buffertank, waarin u het water vanuit de sloot, tocht of vaart pompt. Van hieruit kunt u vervolgens de spuitmachine vullen. >

In deze nieuwsbrief:

- Zin in een goed (kuil)gesprek? Samen investeren in een duurzame bodem in Flevoland
- Interview Minne Sijsma van Profytodsd
- Schouw
- Bloembollen spoelen
- Bodemverbetering door maaisel?
- Toepassing MCPA op sloottaluds verboden
- Schoon erf, schone sloot!

Een ander punt waar u rekening mee moet houden, is dat de spuitmachine minimaal 2 meter bij de sloot, tocht of vaart staat opgesteld. De afstand wordt gemeten tussen de insteek en de zijkant van de spuitmachine die zich het dichtst bij de sloot, tocht of vaart bevindt. Het maakt hierbij niet of u de spuitmachine met slootwater, bronwater of leidingwater vult. Het doel hiervan is om te voorkomen dat gewasbeschermingsmiddelen het oppervlaktewater instromen. Vullen vanaf een brug bijvoorbeeld is niet toegestaan.

Stallen spuitmachine

Wanneer u de spuitmachine op het verharde erf stalt, kunnen gewasbeschermingsmiddelen door regenwater de sloot instromen. Uw spuitmachine spoelt dan mooi schoon maar het is natuurlijk niet de bedoeling dat het vervuilde regenwater in het oppervlaktewater terecht komt. Daarom bent u ook verplicht om de spuitmachine zodanig te stallen, dat regenwater hiermee niet in contact kan komen. Praktisch betekent dit dat u de spuitmachine in de schuur of onder een overkapping neerzet. Mocht u hier geen

ruimte voor hebben, dan adviseren wij u om de spuitmachine op een onverhard deel van het erf (bijvoorbeeld grasveldje) of op het perceel te stallen. Doe dit dan wel op minimaal 5 meter afstand van de sloot, tocht of vaart!

Het kortstondig stallen van de spuitmachine op het erf, bijvoorbeeld als u gaat koffiedrinken of eten, is toegestaan. Het moet dan uiteraard wel droog zijn. Ook verwachten wij van u dat de spuitmachine in een goede staat van onderhoud verkeert, zodat lekken van spuitvloeistof wordt voorkomen. ■

ZIN IN EEN GOED (KUIL)GESPREK? SAMEN INVESTEREN IN EEN DUURZAME BODEM IN FLEVOLAND

De kracht van de Flevolandse landbouw is de homogeniteit van de grond en de goede verkaveling. Niet gek dus dat er door de agrariërs in Flevoland intensief gebruik wordt gemaakt van de bodem.

Maar... Hoe zorgen we ervoor dat deze bodem bruikbaar en in goede conditie blijft voor de toekomst? Door de bodem goed te analyseren, bewerken en onderhouden. Om hier kennis over op te doen, kunt u zich binnenkort aanmelden voor het project 'Zicht op de bodemstructuur', onder de vlag van het Actieplan Bodem en Water. De ontwikkel- en testfase van dit project wordt op dit moment vanuit de provincie met experts, een aantal agrariërs en FAC (Flevoalands Agrarisch Collectief) vormgegeven. Het project zal voortgezet worden als een subsidieregeling, met FAC als coördinerende partij.

Kuilen graven met experts

Wanneer je je als agrariër aanmeldt voor het project, ga je in een groepje en onder begeleiding van bodemexperts aan de slag. Er worden profielkuilen gegraven en vervolgens kunnen de agrariërs de bodem in al zijn facetten beoordelen; van de structuur, bodem-opbouw en storende lagen, tot aan de verdichting, organische stof, bodemleven en de ontwatering.

Naast deze kuilgesprekken worden er ook individuele kuilgesprekken en terugkomdagen georganiseerd. Door op deze manier letterlijk in de praktijk de bodem te analyseren, krijgen de ondernemers hier meer inzicht in.

"Agrariërs kunnen de bodem in al zijn facetten beoordelen"

Dit alles heeft onder andere kennisontwikkeling en -deling op het gebied van duurzaam bodembeheer als doel.

Een tweede – en minstens net zo belangrijk – doel is het stimuleren van de agrariërs om duurzaam bodembeheer toe te passen en daarmee het landbouwkundig gebruik te verbeteren.

Samen met de buur(t)man

Er is veel interesse in de regeling 'Zicht op de bodemstructuur'. Dit jaar staat het ontwikkelen en testen samen met de agrariërs centraal. Zij doen dit in twee groepen, in het vroege voorjaar en in de zomer. Je kunt dan alle aspecten van de bodem zien en de doorworteling is dan goed zichtbaar en te analyseren. De ondernemers die hier tot nu toe mee bezig zijn geweest, zijn erg positief en delen hun opgedane kennis en expertise graag met andere agrariërs. Buur(t)mannen Pieter van 't Zet en Marius Langebeek uit de

Noordoostpolder hebben in het vroege voorjaar al een aantal profielkuilen gegraven. 'We waren benieuwd of we verschil konden zien tussen de twee systemen. Het voordeel van een duo is dat je er met elkaar over kan praten en kijken of je samen tot een conclusie kan komen,' leggen de heren uit. Voor de komende maanden staan er weer nieuwe kuilgesprekken gepland, waarbij agrariërs samen met een buur(t)man de grond kunnen analyseren, bespreken en van elkaar leren.

Uniek instrument:

Bodemconditiescore

De Flevolandse agrariërs doen veel om hun grond te verbeteren. Zo nemen de ondernemers regelmatig een grondmonster om de bodem te onderzoeken op chemische kwaliteit. Ook van de noodzaak van een goede bodemstructuur zijn de agrariërs op de hoogte, het ondernemen van de juiste stappen is alleen niet voor iedereen gesneden koek. Juist het lerende aspect, van elkaar en van experts is daarom belangrijk. De wil om te innoveren is er absoluut, met als doel de bodem van goede kwaliteit te laten zijn. Samen met de Flevolandse agrariërs is er een uniek instrument ontwikkeld om de conditie van de bodem te meten: de Bodemconditiescore. Het is al in gebruik, maar wordt verder gefinetuned in de praktijk,

Met de voeten in de klei

Medio juni vond er een veldexcursie plaats bij een agrarische ondernemer. Agrariërs, experts en bestuurders werden rondgeleid op het landbouwbedrijf en ervoeren zelf een analyse bij een kuil. Zij konden leren van de bodem en elkaar inspireren tot verbetering. Het was een leerzame en leuke dag, waarop de Flevolandse bodem centraal stond.

zodat het instrument echt doet waar het voor ingezet moet worden. De Bodemconditiescore kan verschillende soorten grond beoordelen. Aan de hand van foto's van bijvoorbeeld akkerbouwgewassen of grasland wordt de bodem beoordeeld en op basis daarvan worden conclusies getrokken en maatregelen genomen. Als meetinstrument achteraf is het ook erg waardevol. Bijvoorbeeld om te kijken: Wat was de score enkele jaren terug? En vooral, wat heb ik tussentijds gedaan waardoor het is veranderd.

Actieplan Bodem en water

Het project is onderdeel van het actieplan Bodem & Water, een gezamenlijk initiatief van LTO Noord Flevoland, Waterschap Zuiderzeeland en Provincie Flevoland. Dit actieplan heeft als doel het activeren van ondernemers om nieuwe kennis op te doen, toe te passen, te ontwikkelen én te verspreiden. Kennisdelen en ervaringen uitwisselen staat centraal. ■

Meer weten over het Actieplan Bodem & Water en de regeling 'Zicht op bodemstructuur'? Ga naar: www.bodemwaterflevoland.nl

Samen de bodem onderzoeken

Structuur van de bodem

“ALS WE ALS SECTOR NIET OPPASSEN, VERDWIJNEN ER IN DE TOEKOMST GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN UIT HET PAKKET”

Goed gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is en blijft niet alleen belangrijk voor het gewas maar ook voor het milieu, omwonenden en het behoud van middelen. Waar moet je op letten, waarom is dat belangrijk en wat zijn de grote uitdagingen binnen de agrarische sector? We vroegen het aan Minne Sijtsma, directeur van Profytodsd.

Minne Sijtsma: “In de afgelopen jaren is er veel veranderd, zowel het middelenpakket als de manier waarop we de middelen gebruiken. Profytodsd is een bedrijf dat gewasbeschermingsmiddelen levert en loon(spuut)werkzaamheden verricht in met name de akkerbouw- en bloembollensector. In deze sectoren biedt Profytodsd vanuit verschillende vestigingen diensten, producten en kennis aan op het gebied van gewasbescherming, zaden, meststoffen, loonwerk en ongediertebestrijding.

Vanuit de vestiging Creil leveren we gewasbeschermingsmiddelen, zaden en meststoffen. Daarnaast wordt ook het loonwerk in Flevoland vanuit Creil gedaan. Wat betreft het loonwerk zien we dat agrarische bedrijven steeds vaker de spuitwerkzaamheden uitbesteden, doordat enerzijds bedrijven zich specialiseren in de verwerking van landbouwgewassen en anderzijds agrariërs een baan ‘buiten de deur’ hebben. Dit is eigenlijk best logisch, omdat bij een goed gebruik van gewasbeschermingsmiddelen heel wat komt kijken.”

“We onderzoeken op dit moment de nieuwste zuiveringstechniek, de Fyt-O-cleaner, die inmiddels in Frankrijk is erkend”

Tijdens een rondwandeling over het bedrijf in Creil wordt al snel duidelijk dat er veel aandacht is voor een goede opslag van alle gewasbeschermings-

middelen en opvangvoorzieningen voor de restvloeistoffen na het spuitwerk. “We hebben hier ongeveer 20 ton middelen in opslag staan. Er zijn veel regels waar we aan moeten voldoen en dat is goed. Veilig werken staat hoog in het vaandel. Ook de vul- en wasplaats op het erf is uitgerust met goede opvangvoorzieningen voor restvloeistoffen, zodat lozing van gewasbeschermingsmiddelen in de riolering niet mogelijk is. We onderzoeken op dit moment de nieuwste zuiveringsinstallatie die inmiddels in Frankrijk is erkend, namelijk de Fyt-O-Cleaner. In Nederland werken we aan een erkenning van de Fyt-O-Cleaner. Met deze techniek worden restvloeistoffen met behulp van UV-licht en ozon gezuiverd van gewasbeschermingsmiddelen. Bij aanschaf van de zuiveringsinstallatie willen we samen met het waterschap en de gemeente bekijken hoe we het gezuiverde water kunnen afvoeren. We hebben de aansluiting van restvloeistoffen op dit zuiveringsinstallatie al aangelegd. Daarnaast zijn de meeste veldspuiten van Profytodsd uitgerust met luchtondersteuning. Met deze spuittechniek is het mogelijk om de gewasbeschermingsmiddelen echt in het gewas te krijgen, waardoor er een betere bedekking en minder drift ontstaat.”

“Regelmatig komen klanten, die bijvoorbeeld hun erf (opnieuw) gaan inrichten, bij ons kijken voor tips. We geven hen graag advies over erfinrichting, spuitdoppen, middelengebruik enzovoorts.

Minne Sijtsma legt uit hoe het erf is ingericht

Zo hebben we afgelopen winter op deze locatie twee spuitlicentiebijeenkomsten georganiseerd. Aan de hand van een carrousel konden agrariërs kennis opdoen over de veiligheid, opvang van restvloeistoffen en spuittechnieken. Heel belangrijk, want als we als agrarische sector niet oppassen, dan verdwijnen er in de toekomst middelen uit het pakket en kan het lastiger worden om gericht de landbouwgewassen te beschermen.”

Maatregelen

Op de vraag waar agrariërs op moeten letten bij het spuitwerk, antwoordt Minne Sijtsma: “Uit verschillende erfemissiescans komen een aantal punten naar voren die makkelijk uit te voeren zijn. Ten eerste is het belangrijk om op het erf een goede opslag voor restvloeistoffen te hebben. De overgebleven vloeistof in de spuit moet je niet weg laten lopen, maar kan tijdelijk in bijvoorbeeld een IBC-container worden opgevangen. Deze restvloeistoffen kun je later gebruiken bij een onkruidbestrijding met Roundup of verwerken in een zuiveringsvoorziening, bijvoorbeeld de PhytoBac. Ten tweede is het belangrijk om na het spuiten de binnenkant van de tank goed te reinigen met schoon water en dit vervolgens te verspuiten over het gewas. Een derde punt is om het schoonmaken en vullen van de veldspuit niet bij de sloot te doen, maar op een andere plek op of rond het erf. De kans op afspoeling van middelen is hierdoor kleiner. Een andere maatregel is om niet vlak voor een regenbui te gaan spuiten, omdat enerzijds de bespuiting minder effectief is en anderzijds gewasbeschermingsmiddelen makkelijker met het regenwater van het perceel afspoelen naar de sloot. Tot slot zou ik iedereen ook willen oproepen om de spuit niet op het kavelpad al rijdende leeg te laten lopen, omdat middelen makkelijk met het regenwater afspoelen naar de sloot.”

Spuit op het erf van Profytodsd

“Als er voor bepaalde stoffen veel normoverschrijdingen zijn, kan dit leiden tot extra beperkingen op etiketten van gewasbeschermingsmiddelen”

Waterkwaliteit

Eén van de taken van Waterschap Zuiderzeeland is het controleren van de waterkwaliteit van oppervlaktewater in Flevoland. Medewerkers van het waterschap meten regelmatig het water om te kijken welke werkzame stoffen (gewasbeschermingsmiddelen) in het water voorkomen en of er normoverschrijdingen zijn. Ondanks de inspanningen van de agrarische sector blijkt dat er helaas nog steeds normoverschrijdingen in tochten en vaarten worden gemeten. Als er voor bepaalde stoffen veel normoverschrijdingen zijn, kan dit leiden tot extra beperkingen op etiketten van gewasbeschermingsmiddelen of zelfs het intrekken van toelatingen. Zorgvuldig werken met gewasbeschermingsmiddelen is van belang voor het behalen van waterkwaliteitsdoelstellingen én het behoud van een effectief middelenpakket.

Erfemissiescan

Wat kunt u doen? Samen met de adviseur van de gewasbeschermingsmiddelenleverancier of adviesdienst kunt u de erfemissiescan invullen door het erf na te lopen. Hiermee ontdekt u waar op uw erf de knelpunten liggen en welke praktische maatregelen mogelijk zijn. De gegevens van de erfemissiescans komen niet beschikbaar voor het waterschap, zodat deze ook niet worden gebruikt voor handhaving.

Benieuwd of er gewasbeschermingsmiddelen van uw erf afspoelen? U kunt een gratis meting door het waterschap, bijvoorbeeld het reinigingswater van de veldspuit, laten uitvoeren. Ook de gegevens van deze metingen worden niet gebruikt voor handhaving, maar voor bewustwording. ■

Voor een gratis meting naar afspoeling van gewasbeschermingsmiddelen van het erf kunt u contact opnemen met Bert van den Bosch van Waterschap Zuiderzeeland, telefoonnummer 06 - 1132 4106 of b.vandenbosch@zuiderzeeland.nl.

SCHOUW

Uiteraard bent u als agrariër goed op de hoogte van de onderhoudsplicht op sloten. Medewerkers van Waterschap Zuiderzeeland controleren dit tijdens de 1^e en 2^e wateraanvoerschouw, zomerschouw en najaarschouw. In deze nieuwsbrief wil het waterschap u informeren over een wijziging in de handhaving van de schouw.

Opzichter Henk Gerrits schouwt

Wat blijft hetzelfde?

Het waterschap zet bestuursrechtelijke handhaving in om ervoor te zorgen dat sloten die zijn afgekeurd bij de schouw, alsnog worden gemaaid en geschoond. Eigenaren hebben twee weken de tijd om dit te doen. Vervolgens voert het waterschap de herschouw uit en als het onderhoud nog niet in orde is, krijgen de eigenaren 3 keer 24 uur de tijd om dit te doen. Gebeurt het slootonderhoud alsnog niet, dan past het waterschap zogenoemde bestuursdwang toe. Dit betekent dat het waterschap de sloten door een aannemer laat maaien en schonen. De kosten worden bij de eigenaren in rekening gebracht. Het waterschap verandert aan deze werkwijze niets.

Wat is er gewijzigd?

Volgens het schouwbeleid van Waterschap Zuiderzeeland wordt er na de herschouw altijd een geldboete opgelegd. De buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA) maakt dan een bestuurlijke strafbeschikking of een proces-verbaal op. Dit wordt strafrechtelijke handhaving genoemd en de beslissing om dit wel of niet in te zetten, ligt bij de BOA. Diverse eigenaren hebben de laatste jaren opgemerkt dat het waterschap wel erg streng optreedt. Naar aanleiding hiervan heeft een evaluatie plaatsgevonden. Het waterschapsbestuur heeft besloten om in 2016 als pilot alleen strafrechtelijke handhaving in te zetten in uitzonderlijke situaties. Een voorbeeld hiervan is een eigenaar die regelmatig te laat is met het slootonderhoud. ■

BLOEMBOLLEN SPOELEN

De kleurenpracht op het land is grotendeels verdwenen. De koppen zijn van de tulpen af en het spoelseizoen begint weer. Dit is het moment dat de medewerkers van het waterschap weer op pad gaan om spoelbedrijven te bezoeken. Wij geven u alvast wat tips om emissie van gewasbeschermingsmiddelen naar het oppervlaktewater tijdens het spoelen van bloembollen te voorkomen.

Bij het spoelen van bloembollen raakt het spoelwater verontreinigd met grond, organisch materiaal en restanten van gewasbeschermingsmiddelen. Ook in het water van het natmaken van de tulpenbollen voor het pellen (zogenoemd inweekwater), zitten hoge concentraties aan gewasbeschermingsmiddelen. Emissie (lozing) van deze gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater kan plaatsvinden via:

- het bassin;

- de vloer van de spoelplaats;
- de (tijdelijke) opslag van de pas gespoelde tulpenbollen;
- de locatie voor het inweken van de tulpenbollen.

Tips

Om emissie naar oppervlaktewater te voorkomen, hebben wij de volgende tips voor u:

- 1) Zorg voor voldoende bezinkcapaciteit in uw spoelbassin(s).

- 2) Beperk de hoeveelheid naspoelwater.
- 3) Vang het inweekwater op in een put, IBC-container of het spoelbassin.

Inspecties 2015

In 2015 hebben de medewerkers van het waterschap in totaal 55 inspecties op spoelbedrijven uitgevoerd. Zowel in de zomer- als in de winterperiode zijn deze bedrijven bezocht. Bij veel bedrijven was het spoelproces op orde en werd er geen spoelwater in het oppervlaktewater geloosd. Op 42 bedrijven zijn geen overtredingen geconstateerd. Bij de overige 13 bedrijven zijn wel overtredingen geconstateerd en in twee gevallen is een proces-verbaal opgemaakt vanwege de lozing van bollenspoelwater in het oppervlaktewater. ■

BODEMVERBETERING DOOR MAAISEL?

In het project Biomassa is onderzocht hoeveel biomassa er vrijkomt bij de reguliere beheer- en onderhoudswerkzaamheden door het waterschap, en welke mogelijkheden er zijn om dit maaisel te gebruiken als waardevolle grondstof in plaats van een afvalstof. Het college van Dijkgraaf en Heemraden van Waterschap Zuiderzeeland heeft op 14 juni 2016 ingestemd met de businesscase (haalbaarheidsonderzoek) Biomassa.

Businesscase

Vanuit het Actieplan Bodem en Water is ervoor gekozen om eerst te onderzoeken of het maaisel (biomassa) gebruikt kan worden voor de bodemverbetering in Flevoland. Verhoging van het organisch stofgehalte (vruchtbaarheidsgehalte) in de bodem heeft namelijk verschillende voordelen. Biomassa kan hierdoor bijdragen aan de waterschapsdoelen op het gebied van waterberging (absorptie van water) en waterkwaliteit (vasthouden van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen). Voor de agrariër betekent een hoger organische stofgehalte een betere kwaliteit van het product (meer opbrengst). In de businesscase zijn de kosten van inzameling van het maaisel en de technische mogelijkheden om het maaisel de grond in te krijgen, door-

het waterschap als de agrariërs, is na afloop van het onderzoek bekend. Het algemeen bestuur van het waterschap wordt op 28 juni 2016 geïnformeerd over de businesscase en het onderzoek.

Onderzoek

Het plan is om in het najaar te starten met een onderzoek om het maaien van taluds langs onze tochten uit te laten voeren door agrariërs, met als doel om maaisel als grondstof voor bodemverbetering te gebruiken. Om het onderzoek te laten slagen, zijn 10 tot 30 deelnemende agrariërs nodig. Dit wil Waterschap Zuiderzeeland bereiken door samen met het Flevolands Agrarisch Collectief (FAC) en LTO Noord agrariërs te benaderen. De wijze waarop dit gebeurt, wordt voor de zomer in afstemming met diverse partijen vastgesteld.

Verder wordt tijdens de uitvoering van de pilot nadruk gelegd op onderlinge kennisdeling door bijvoorbeeld bijeenkomsten met deelnemers, artikelen in de agrarische nieuwsbrief en nieuwsberichten.

Hoe verder?

Op 28 juni 2016 wordt het algemeen bestuur van Waterschap Zuiderzeeland geïnformeerd dat een onderzoek in het najaar wordt gestart. Mocht u geïnteresseerd zijn om aan het onderzoek deel te nemen, dan kunt u een e-mail sturen naar waterschap@zuiderzeeland.nl.

Actieplan Bodem en Water

Het project is onderdeel van het actieplan Bodem en Water, een gezamenlijk initiatief van LTO Noord Flevoland, Waterschap Zuiderzeeland en Provincie Flevoland. Dit actieplan heeft als doel het activeren van ondernemers om nieuwe kennis op te doen, toe te passen, te ontwikkelen én te verspreiden. Kennisdelen en ervaringen uitwisselen staat centraal. ■

Meer weten over het Actieplan Bodem en Water? Ga naar: www.bodemenwaterflevoland.nl

TOEPASSING MCPA OP SLOOTTALUDS VERBODEN

Via deze nieuwsbrief willen wij u informeren dat de toepassing van MCPA per 1 september 2015 is ingeperkt. Gewasbeschermingsmiddelen met de werkzame stof MCPA hebben na herregistratie een nieuw Wettelijk Gebruiksvoorschrift gekregen. Hierdoor zijn diverse toepassingen van MCPA komen te vervallen. Toepassingen op sloottaluds en in grasland bijvoorbeeld zijn vanaf vorig jaar niet meer toegestaan.

Geen leuk nieuws. Toch willen we u graag op de hoogte brengen van deze belangrijke wijzigingen van het Wettelijk Gebruiksvoorschrift (etiket), zodat vervelende situaties in het veld kunnen worden voorkomen.

Wat moet u doen?

Het oude etiket (vóór 1 september 2015) van MCPA-verpakkingen die u nog heeft staan, kunt u vervangen door een nieuw etiket. Deze kunt u

aanvragen bij uw leverancier voor gewasbeschermingsmiddelen. Uiteraard dient u zich te houden aan het nieuwe Wettelijk Gebruiksvoorschrift. Chemische onkruidbestrijding op sloottaluds is niet meer mogelijk, mechanische bestrijding wel. Door de sloottalud regelmatig te maaien, ontstaat een dichte grasmat en krijgt onkruid geen kans om zich te verspreiden. ■